

KUNTIEN KANNATTA A TARJOTA RATKAISUJA RIKOSSEURAAMUSASIAKKAIDEN ASUNNOTTOMUUDEN VÄHENTÄMISEKSI – JÄRJESTÖT TARJOAVAT YHTEISTYÖTÄ

Valtakunnallisessa Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelmassa (2016–2019) on tehty tuloksellista työtä asunnottomuuden vähentämiseksi. Valitettavasti hyvät tulokset eivät kuitenkaan koske rikosseuraamusasiakkaita. Arviolta 1400 henkeä vuosittain, eli noin kolmannes vangeista, vapautuu edelleen ilman asuntoa. Yhdyskuntaseuraamuksia suorittavista noin 10–15 % on asunnottomana. Asunnottomuus nostaa uusintarikollisuuden riskiä sekä vaikeuttaa yhteiskuntaan kiinnittymistä.

Ympäristöministeriö on käynnistänyt yhteistyöohjelman asunnottomuuden puolittamiseksi vuoteen 2023 mennessä. Tavoite voidaan saavuttaa vain, jos rikostaustaisten henkilöiden asunnottomuus saadaan vähenemään. Asunnottomana vapautuvista vangeista huomattavan suuri osa vapautuu yhteistyöohjelmassa mukana oleviin suuriin kaupunkeihin. Kuntien tulee jatkossa nostaa asunnottomuustyön painopistealueeksi rikostaustaisten henkilöiden asunnottomuuden vähentäminen. Järjestöillä on laajaa osaamista ja tietoa tämän vaativan kohderyhmän kanssa työskentelystä. Järjestöt tarjoavat mielellään kokemustaan ja osaamistaan kuntien käyttöön.

Ohjelmaan osallistuvien kaupunkien tulisi asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyn suunnitelmissaan esittää konkreettisia ratkaisuja rikostaustaisten henkilöiden asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Asumiseen liittyviä yhteistyörakenteita ja toimintamalleja kuntien, sote-toimijoiden, Rikosseuraamuslaitoksen ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä tulee edelleen kehittää ja vakiinnuttaa. Hyviä ja toimivia yhteistyömalleja löytyy useilta paikkakunnilta. Rikostaustaiset on huomioitava erityisryhmänä myös asumispalvelujen kehittämisessä. Monilla paikkakunnilla tarvitaan monipuolisempia tuetun asumisen vaihtoehtoja. Erityisesti kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen puute on merkittävä ongelma etenkin kasvukeskuksissa. Kunnan ja järjestöjen yhteistyöllä voidaan kehittää kotiin vietävää tukea, jotta asumispalvelujen saatavuuden vähäisyys ei jatkossa aiheuttaisi tai pitkittäisi asunnottomuutta. Lisäksi ARA-asuntojen asukasvalintaohjeistusta koskevaa tiedotusta on lisättävä, jotta rikostaustaisilla henkilöillä on tasaveroinen pääsy ARA-rahoitteisiin vuokra-asuntoihin eivätkä esimerkiksi maksuhäiriömerkinnät muodostuisi asuttamisen esteeksi ilman henkilön kokonaistilanteen tarkastelua.

Edustamme valtakunnallista Vapautuvien asumisen tuen verkostoa (VAT-verkosto). Verkosto on toiminut kymmenen vuotta rikostaustaisten henkilöiden asunnottomuuden vähentämiseksi. Jäsenjärjestömme eri puolilla maata tarjoavat rikostaustaisille henkilöille asuntoja, asumisen tukea sekä muita tukipalveluja. VAT-verkosto tekee yhteistyötä Rikosseuraamuslaitoksen, kuntien, sote-toimijoiden sekä järjestöjen kanssa. Lisätietoa VAT-verkостosta ja sen jäsenjärjestöistä: <https://www.krit.fi/saatio/verkostot/vat-verkosto/vat-jasenet/>.

VAT-verkoston puolesta,

Markku Rautiainen, VAT-verkoston puheenjohtaja, Joensuun seudun nuorisotasuntoyhdistys ry

Ilkka Oksman, VAT-verkoston varapuheenjohtaja, Kriminaalihuollon tukisäätiö

Anna Leppo, VAT-verkoston koordinaattori, Kriminaalihuollon tukisäätiö

